

INHOUDSOPGAVE

ONDERZOEKSKADER

Hoofdstuk I. Situering van het onderzoek	3
Afdeling I. Probleemstelling	3
Afdeling II. Doelstellingen	9
Afdeling III. Beperkingen	10
Afdeling IV. Terminologie	11
 Hoofdstuk II. Onderzoeksvragen en -methode	 13
Afdeling I. Onderzoeksvragen	13
Afdeling II. Onderzoeksmethode	14
§ 1. Klassiek-juridisch	14
§ 2. Stappenplan	15
A. Stap 1: historische invalshoek	16
B. Stap 2: evaluerend en verklarend beoordelingskader	16
C. Stap 3: voorwerp van de voorevaluatie	17
D. Stap 4: betekenis van de strafrechtsnormen	19
E. Stap 5: voorevaluatie	20
F. Stap 6: eindevaluatie	21
G. Stap 7: aanbevelingen	24

DEEL I. HET JEUGDDELINQUENTIERECHT ALS UITLOPER VAN HET STRAFRECHT: EEN TERUGBLIK

Hoofdstuk I. Behandeling en berechting van minderjarigen binnen het strafrecht	27
Afdeling I. Krachtlijnen	27
§ 1. Romeins recht	27
§ 2. Code pénal 1810	33
A. Maatregelen en strafvermindering	36
B. Onttrekking aan hof van assisen	45
§ 3. Code pénal 1867	52
A. Maatregelen en strafvermindering	53
B. Onttrekking aan hof van assisen	58

Afdeling II. Knelpunten	66
§ 1. Toepassingsgebied	66
A. Personeel	66
B. Materieel	72
§ 2. Oordeel des onderscheids	81
A. Gebruik als kerncriterium	82
B. Betekenis	89
1. Vermoeden	89
2. Onderscheid met andere concepten	92
C. Kwalificatie juridische gevolgen	101
§ 3. Gepaste maatregelen en straffen	108
A. Maatregel na straf	109
B. Straffeloosheid en strenge maatregelen	111
Afdeling III. Tussenbesluit	119
Hoofdstuk II. Behandeling en berechting van minderjarigen buiten het strafrecht	123
Afdeling I. Krachtlijnen	123
§ 1. Wet op de kinderbescherming 1912	123
A. Creatie kinderrechter	127
B. Afschaffing oordeel des onderscheids	130
1. Creatie ‘als misdrijf omschreven feit’	132
2. Creatie ‘maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding’	136
§ 2. Wet op de jeugdbescherming 1965	143
A. Vestiging beschermingsmodel	147
1. Afschaffing kinderrechter	153
2. Behoud maatregelenconcept	155
B. Verhoging strafrechtelijke meerderjarigheid	159
Afdeling II. Knelpunten	169
§ 1. Personeel toepassingsgebied	169
A. Minimumleeftijd	169
B. Maximumleeftijd	181
1. Uithandengeving	182
2. Verkeersmisdrijven	187
3. Bevoegdheidskwesties	189
§ 2. Gepaste maatregelen en andere reacties	191
A. Jeugdbeschermingsmaatregelen	192
1. Begrenzing vrijheidsberoving	192
2. Duur maatregelen	202
B. Alternatieven voor maatregelen	211

§ 3. Procedureel kader en proceswaarborgen	218
Afdeling III. Tussenbesluit	229

DEEL II. DE TOEPASSING EN INVULLING VAN STRAFRECHTSNORMEN IN HET JEUGDDELINQUENTIERECHT: EEN KINDER- EN MENSEN- RECHTELIJKE BLIK

Hoofdstuk I. Selectie jeugdrechtsfundamenten	235
Afdeling I. Afbakening	235
§ 1. Omschrijving	235
§ 2. Gehanteerde bronnen	236
A. Mondiale instrumenten	240
B. Regionale instrumenten	249
1. Raad van Europa	249
2. Organisatie van Amerikaanse Staten	253
§ 3. Preliminare vraagstellingen	258
A. Separatiecriterium	259
1. Ondergrens	259
2. Bovengrens	264
B. Separatieplicht	266
1. Detentie	270
2. Actoren	274
Afdeling II. Jeugdrechtsfundamenten	283
§ 1. Toekomstgericht optreden	286
A. Constructiviteit	289
B. Individualiteit	296
C. Actieve betrokkenheid	302
§ 2. Schadebeperkende aanpak	310
A. Integriteit	313
B. Stabiliteit	324
C. Informaliteit	334
Afdeling III. Tussenbesluit	340
 Hoofdstuk II. Beoordeling strafrechtsnormen	 345
Afdeling I. Afbakening	345
§ 1. Omschrijving	345
§ 2. Gehanteerde bronnen	346

§ 3. Preliminare vraagstellingen	351
A. Toepassing strafrechtsnormen	352
1. Toelaatbaarheid	352
2. Noodzakelijkheid	364
B. Invulling strafrechtsnormen	373
1. Toelaatbaarheid	374
2. Noodzakelijkheid	379
Afdeling II. Strafrechtsnormen	390
§ 1. Proportionaliteit	391
A. Betekenis	391
1. Juridische opvattingen	394
2. Penologische opvattingen	400
B. Beoordeling	412
1. Toekomstgericht optreden	414
2. Schadebeperkende aanpak	419
C. Besluit	425
§ 2. Redelijke termijn	428
A. Algemeen	429
1. Betekenis	429
a. ‘Termijn’	430
b. ‘Redelijk’	433
2. Beoordeling	445
a. Toekomstgericht optreden	449
b. Schadebeperkende aanpak	453
3. Besluit	456
B. Vrijheidsberoving	458
1. Betekenis	459
a. Beslissing ten gronde	459
b. Primaire controle van detentie	466
c. Betwisting rechtmatigheid van detentie	471
2. Beoordeling	474
a. Toekomstgericht optreden	477
b. Schadebeperkende aanpak	483
3. Besluit	486
§ 3. Onpartijdigheid van de rechter	488
A. Betekenis	489
1. Rechterlijke instantie	491
2. Duale benadering	496
a. Subjectieve onpartijdigheid	498
b. Objectieve onpartijdigheid	500

B.	Beoordeling	518
1.	Toekomstgericht optreden	524
2.	Schadebeperkende aanpak	530
C.	Besluit	532
§ 4.	Openbaar proces	535
A.	Betekenis	536
1.	Openbare terechtzitting	536
2.	Openbaarheid uitspraak	548
B.	Beoordeling	551
1.	Toekomstgericht optreden	556
2.	Schadebeperkende aanpak	561
C.	Besluit	571
Afdeling III.	Tussenbesluit	574

DEEL III. DE DOORWERKING VAN STRAFRECHTSNORMEN IN HET VLAAMSE JEUGDDELINQUENTIERECHT: EEN BLIK BINNEN EN OVER DE GRENZEN

Hoofdstuk I.	Krachtlijnen Vlaams jeugddelinquentierecht	585
Afdeling I.	Vlaams jeugddelinquentiedecreet 2019	585
§ 1.	Vestiging verantwoordelijkheidsmodel	588
A.	Creatie nieuwe concepten	589
B.	Verstrengingen	592
§ 2.	Wijziging antwoordmogelijkheden	593
A.	Vestiging afgebakende reacties	594
B.	Voortbestaan uithandengeving	596
Afdeling II.	Chileense ley de responsabilidad penal del adolescente 2005	597
§ 1.	Vestiging verantwoordelijkheidsmodel	600
§ 2.	Vestiging afbakende reacties	601
Afdeling III.	Tussenbesluit	604
Hoofdstuk II.	Beoordeling Vlaams jeugddelinquentierecht	605
Afdeling I.	Afbakening	605
§ 1.	Omschrijving en gehanteerde bronnen	605
§ 2.	Preliminare vraagstellingen	606
A.	Vlaanderen en supranationale normen	606
B.	Chili en supranationale normen	608

Afdeling II. Strafrechtsnormen	609
§ 1. Proportionaliteit	610
A. Betekenis en beoordeling	611
B. Blick over de grenzen	624
C. Besluit	627
§ 2. Redelijke termijn	628
A. Betekenis en beoordeling	629
1. Algemeen	629
2. Vrijheidsberoving	638
B. Blick over de grenzen	650
C. Besluit	654
§ 3. Onpartijdigheid van de rechter	655
A. Betekenis en beoordeling	656
B. Blick over de grenzen	671
C. Besluit	673
§ 4. Openbaar proces	674
A. Betekenis en beoordeling	675
1. Openbare terechtzitting	676
2. Openbaarheid uitspraak	688
B. Blick over de grenzen	696
C. Besluit	699
Afdeling III. Tussenbesluit	700

DEEL IV. DE VERHOUDING TUSSEN HET STRAFRECHT EN HET JEGDDDELINQUENTIERECHT HERBEKEKEN: EEN VOORUITBLIK

Hoofdstuk I. Jeugddelinquentiesystemen en strafrechtsnormen: samenspanning of botsing?	707
Hoofdstuk II. Het Vlaamse jeugddelinquentierecht en het Belgische strafrecht: harmonie of dichotomie?	719
Bibliografie	729